

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Szerkesztőség: Morgó-utca 39. sz.

Kiadóhivatal: Morgó-utca 39. sz.

Megjelenik havonként kétszer.

Felelős szerkesztő:
GYÖKÖSSY ENDRE.

Főmunkatársak:
ZÖLD MIHÁLY, SZARKA LAJOS.

Kiadóhivatali főnök:
BÉRCZY LÁSZLÓ.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 4 korona.

Fél évre . . . . . 2 „

Egyetemi és akadémiai polgároknak, önképző-
köröknek:

Egész évre . . . . . 3 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

Új esztendő.

Civakodás, marakodás volt az elmúlt esztendő. Isten jóságos segedelmével a széjjel szakadt magyar ifjúság egyesülésének s Isten figyelmeztető segedelmével a magyar faj ébredésének esztendeje lesz ez új esztendő.

Minden magyar ifjúnak meg kell érteni a másikat! Nem szabad ezentúl civakodniok!

Nem kell jajveszékelnünk. Szomorú igazság az úgy is, hogy pusztúl a becsületes magyarfaj. És akkor be kell látni mindnyájunknak, hogy e veszélyeztetett faj védelmezéseért legelőször is a magyar ifjúságnak kell sorompóba állani!

Hogy ezt megtehessük: erősen éreznünk kell magyarvultunkat. Hogy ez megizmosodjék bennünk: magyar életet kell teremtenünk! És mi más lehetne a magyar élet alapja?

Magyar nóta, magyar tánc, magyar ruha!

Azok a szomorú magyar kesergők sírják fülünkbe a magyar nemzet minden fájdalmát! És szívünk megérti a magyar nép szomorkodását. . . Részt követelünk mi is e fájdalomból! És a pusztuló magyarságért, védelmezéseért tett minden apró cselekedetünkkel kevesbítjük, enyhítjük minden magyar közös szomorúságát, így a magunk bánkódását is . . .

Azok a kacagva ujongó magyar nóták is hadd dobogtassák meg szívünket. Erőt, reményt merítsünk szilaján csengő dallamából. Erőt a munkára s reményt: hogy — felvirrad még valaha!

A magyar táncot lejtő daliás magyar leventék, liliomhajlású magyar lányok méltóságos mozdulása hadd juttassa eszünkbe nemzetünk fenséges múltját: a nagy idők nagy embereit! Hogy mi törpék is emelkedjünk emlékek felénk csapó szellőjétől s ne felejtjük el soha, hogy a magyar múltozásaiban is méltóságos volt! Legyen hát az ma is!!

S a magyar ruha testhez simuló szépsége az egész világ gyönyörűsége volt mindig!

Az a hatás, az a varázsló erő, ami szívünkbe száll, mikor magunkra öltjük a sujtásos atillát: leírhatatlan. Csodás erő szökik izmainkba, szívünkbe, agyunkba! Hirtelen nagyobbak érezzük magunkat.

Valami ismeretlen szellem sugdossa fülünkbe, hogy ezentúl többet kell dolgozunk, mert a magyar ruhára léhaskodó, finnyás úrficskák nem méltóak. Büszkébb, szabadabb lesz tekintetünk. Felemelt fővel megyünk el benne akárhova. Mert érezzük, hogy ez a ruha nem lehet szolga nemzet, szolga ember ruhája! Érezzük, hogy ahoz a ruhához hozzánőtt a szabadság. Érezzük, hogy e ruhában nem lehet hízelegni, csúszni, mászni, mert az a ruha az őszinte, bátor szókimondó ember ruhája lehet csak!

Érezzük, hogy e ruhában nem szabad hajlongani, görnyedezni. A talpnyaló görnyedezők frakkba bújnak. S érezzük mindenek felett, hogy igazában magyarok a magyar ruhában vagyunk!

Édes hazám magyar ifjúsága! Dobbanjon meg a szív kebletekben: legyetek magyarok. Tépjétek le magatokról az idegen bugyogót, cafrangot. Öltsetek magyar

ruhát! Kacsintással hívjátok magyar táncra a magyar lányokat. Tanúljatok magyar táncot. És danoljátok hol szilajan, hol búsan a világ legszebb nótáját: a magyar nótát!

A magyar nóta síró, ujjongó hullámzása, a magyar tánc fenséges, méltóságos mivolta s a magyar ruha lelket megbabonázó, varázsló szépsége egyesítse a szétszakadt magyar ifjúságot a magyarfajért megindított küzdelemben.

Ha az én lelkesedésem Isten jósága belétek önti: úgy lesz!!

Gyököcssy Endre.

Magyar tánc.

Milyen szép is lehetett ez a mi gyönyörűség hazánk akkor, régen, mikor bércen, völgyön, síkon egyaránt, magyar nóta varázsdallamára magyar táncot jártak daliás ősök daliás utódai, mikor még a szépségesen szép magyar lányok tánc közben tették próbára az ifjú leventék ügyességét, gyorsaságát! Milyen szép kor is lehetett az, mikor még a magyar nem szégyenelte önnön magát, mikor még kapva-kapott az atyák

örökségén s nem csak szíve, hanem viselete, vigadása is magyar volt.

Oh de régen volt ez! Még az öregek ajka is ritkán beszél róla: „Régi dal, régi dal, régi dicő ségről“, melyről a mai kor gyermekei mitsem tudnak! A legtöbbször még nevét sem ismeri azoknak, az ünnepélyes, méltóságos, kedvre derítő, dalra fakasztó magyar táncoknak, melyeknek szépségét akkoriban egész Európa irigyelve csodálta s melyek éltetői, táplálói voltak a magyar nemzeti öntudatnak s a haza iránt való forró, olt-hatatlan szeretetnek.

Szeretett a magyar vigadni minden időben, de sohasem, még ilyenkor sem feledte a hazát. Ha baj, csapás érte a hazát, akkor vigadott úgy, ahogy más nemzet vigadni nem tud: vigasztalta magát a múlt dicsőségével. Lelke elmerengett, el-andalgott a múlton, azon a múlton, mikor Mátyás fényes palotájában Európa hatalmasságai előtt először jártak el, a legszebb magyar táncot: a palotást, mely oly híven tükrözi vissza a magyar ember egész lényét, melynek legjellemzőbb tulajdonsága az, hogy mély szomorúságból hirtelen csap át a legszilajabb jókedvbe és megfordítva. Ezért mondja a közmondás: „sírva vigad a magyar.“

És a magyar hosszú időn át büszke is volt táncára. Tudta, ismerte annak értékét, becset s

T Á R C A.

A magyar tánc

*Elnézem ez új nép csajla mulatságát,
Mikor cifra táncra egyengeti lábát,
S járja a bolondját hétrét hajlott testtel,
Koronkint magának hajlongni se restel.*

*Nyavalyás, idegen táncba habarodnak,
Melyhez semmi köze sarkantyus saroknak!
Ideszakadt népség veri rossz nótáját,
Cifra urak, lányok keringelve járnak.*

*Fecskefarkas, csámpás, nagyorrú legények
Ösztövérmagokat eresztik a szélnek.
Jó, hogy mátrai szél, zivatar nem támad,
Mert felkapná őket s vinné a Dunának!*

*Kifestett, kivágott szép úri személyek,
Hazug csillagai a beborúlt éjnek,*

*Lebbenek, suhannak körbe-karikába,
Hónaljig kavarúl egyik-egyik lába.*

*Egymásra kacsintnak, egymásra vihognak,
Villantva fehérét mondva csinált fognak.
Keserű izzadság veri a festéket,
Fényár csillogtatja a sok hamis éket.*

*Hazug itt a szemek titkos ragyogása!
Hazug a szíveknek felvert dobogása.
Hazug itt a jókedv, hazug itt a dallam!
Órjögve keringnek pokoli zsivályban...*

*Fáj, mikor ezt látom, a szívem, a lelkem!
Valami vádolás bensőmben fölserken...
Majd meg büszkeségem sasszárnyai nőnek,
S látom szép óráit gyönyörű időknek!*

*Táncoló daliák támadnak előttem,
Vasból, napsugárból összegyúrtan-szótlen.
Tárogató hangja ütődik fülemben,
Titkos könyecsepp reszket ragyogó szemembe.*

épen ezért mikor idegen tánc honosul meg a hazában; részben gúnyosan fogadja, részben pedig fájdalmas panaszban tör ki ellene. A magyar szabadságot szerető lelke nem szerette soha a kimértet, a mesterkéltet, legkevésbé pedig mulatás közben. Ezért látjuk azt, — hogy a föld népe — dacára annak a végtelenül rossz példának, melyet a művelt közönség mutat — még napjainkban is — szívésen ragaszkodik a magyar táncához. Csak a magyar középosztály az, mely szokásaiban, viseletében, táncában teljesen letért a nemzeti ösvényről s idegen úton halad.

Levetette a magyar nemzeti viseletet s a magyar táncok közül egyedül a csárdást ismeri. Ezt táncolja is. De a legtöbbje bizonyos lenéző kicsinyléssel beszél róla s mindig aláhelyezi azt más, idegen eredetű táncoknak. Ha tudjuk azt, hogy a középosztálynak, mily nagy fontossága van egy nemzet életére, különösen jövő fejlődésére, alakulására nézve, úgy rögtön tisztába jövünk azzal a veszedelemmel, mely nemzetünket a középosztály idegen után való futkosása következtében fenyegeti. A legkisebb nemzet is igyekszik megtartani nemzeti jellegét s féltve őriz mindent, a mi ezzel összeköttetésben áll, így: nyelvét, viseletét, táncát stb. Milyen csodálatos módon ragaszkodik például itt Magyarországon

az oláh faj mindenhez, amiben a nemzeti jelleg kifejezésre jut. Oláh falukban multságok alkalomával oláh táncot járnak s nincs rá eset, hogy idegen, különösen pedig magyar táncnak ott helye volna!

De nem is olvad ám bele az oláh semmiféle nemzetiségbe, sőt ellenkezőleg magába olvaszt minden idegent, még a magyart is. És ez annál természetesebb, mert az oláh értelmiség épen ellentéte a magyarnak. A magyar középosztály multságáiban manapság nem látunk, nem találunk semmiféle nemzeti vonást. Kozmopolita öltözet van mindenkin, kilencedrészben idegen tánc járja, sőt még olyan is akad, ki az *elegancia* kedvéért még a magyar nyelvet is elveti s idegen nyelven társalkodik. Az oláh középosztály nem vetkezi le ennyire nemzeti jellegét még hazánkban sem. Nem feledte el az oláh táncokat s megköveteli, hogy ahol az oláh többségben van, ott méltó hely és jelentékeny rész jusson azoknak.

A mit most itt leírtam, szomorúan tapasztaltam magam. Valami csodálatos kétségbeesés szállott meg nemzetem jövőjét illetőleg. Összehasonlítottam a magyart más nemzetekkel, Európa nagy népeivel, de a hasonlítás csak még jobban elszomorított.

Irigylem és csodálatom azt a hatalmas német

*Daliák virági: sugár deli lányok,
Csillag ragyogása előttök, utánok.
Fátyoluk, ha lebben, kebelük ha rebben,
Hajnalpiros arccal járják százszor szebben!*

*Gyöngéd hajolásuk: lilium hajlása,
Délcegen rengésük: virágok nyílása,
Büszke tekintetük napnak ragyogása, —
Táncban a magyarnak sohasem volt mása!*

*Szemben vele párja, fejedelmi fővel,
Legyíngeti a lány lobogó kendővel.
Büszkén a dalia rá sarkantyút penget,
Szeme villanása száz csókot izenget.*

*Zokog a cimbalom... síp füttyent szavába,
Kopogóra indul táncot lejtők lába.
Tárogató zúg-búg... nagy dob belerendül,
Toborzó nyitásra réztányér is csendül.*

*Reszket a padozat néma örömében,
Reszket a szilaj hév táncolók szemében.
A fentragyogó nap aranyat hint rájuk...
— Hej, magyar leventék! hej ti magyar lányok!*

Oláh Gábor.

A legvidámabb diák.

Bizonyosan haragudni fog érte, ha megtudja, hogy én neveztem őt legvidámabb diáknak, én, ki láttam őt búslakodni, szomorkodni. Na de az vigasztal, hogy ha bús magyarnak neveztem volna, azért még jobban neheztelne rám ott, abban a kis falucskában, hova elvándorolt, hogy beheggyesse a sebeket, melyeket a balszrs ormótlan fegyvere ütött szívében. Mert bizony fájó, beteg szívvel hagyta el a legvidámabb diák a vén kollégiumot. Vagy talán el sem hagyta?! Lelke itt van, itt él közöttünk. Ha bárhol is ketten-hárman összekerülünk, nincs óra, melyben eszünkbe ne jutna a legvidámabb diák. Ő is bizonyára sokszor emlékezik „öreg komáira”, az „öreg kollégiumra”, melynek minden „öreg cétusa” otthona volt neki, hiszen mindenütt szívesen látták, szívesen fogadták! Talán az is volt a baj, hogy nagyon is szívesen!... így azután nem csoda, ha a mi jó „öreg kománk” elfelejtette, hogy neki más dolga

nemzeti szellemet, mely nagy Németországban gyűlöl mindent, ami idegen, ami francia. Miért nem kell a németnek az idegen tánc és miért kell nekünk? Miért rajong a magyar ifúság idegen dolgokért s miért nem szereti azt, ami magyar? Hiszen épen az ifúság van hivatva nagygyá, erőssé tenni a jövő magyar nemzetet. A magyar ifúság kezében van a haza sorsa, jövője. A magyar ifúságnak kötelessége, hogy teremtsen — ha kell — egy újabb márczius 15-ikét s szabadítsa meg a nemzetet azoktól az idegen bilincsektől, melyek évtizedekóta észrevétlenül kapcsolódtak tagjaira.

Kedves barátaim, debreczeni ak. ifúság! A magyar ifúságnak ti vagytok a legmagyarabb részec. A magyar alföld gyermekei vagytok majdnem kivétel nélkül. Egy nagy magyar város légkörét szívjátok. Tudtok lelkesedni, lelkesedni minden szépért, nemesért. A ti tiszta magyar szíveteket még legkevésbé tartja fogva a közöny. Elhatároztátok nagy lelkesedéssel, hogy önállóan munkáljátok a magyar nemzet javát s mindenütt ott lesztok, hol a magyar nemzeti öntudatot éleszteni s a magyart minden idegen hatástól és támadástól védeni kell. Ismerlek benneteket! Tudom, hogy nem csak lelkesedni tudtok, de ha kell, tudtok és akartok áldozni és cselekedni is. Azért bátran,

bizalommal fordúlok hozzátok s kérlek benneteket, hogy ne álljatok meg az első lépésnél! *A magyar ruha után következik a magyar tánc!* Ismerjük meg az ősök eme nagy kincsét! Mutassuk meg, hogy valamiként a magyar ruha szebb és jobb is, mint az idegen viselet; úgy a magyar tánc is sokkal szebb, sokkal méltóságosabb, mint bármelyik nemzet legkiválóbb, legbájosabb tánca! Cselekedjünk: gyorsan cselekedjünk! Tanuljunk meg néhány régi magyar táncot, hirdessük célunkat, szándékunkat ezen ősi, tőzsgyökeres magyar város társadalmának! Higyjétek el, nem halt még ki ebből a lelkesedés! Pártunkat fogja, gyámolít bennünket úgy mint régen, régen mikor még dédelgetett gyermeke volt a debreceni társadalomnak a kollégiumi diák. Fel a munkára! Néhány szépen sikerült *magyar mulatsággal* visszanyerhetünk mindent! Csakis a magyar tánc felújításával szerezheti vissza a *jogász-táncestély* régi kedveltségét, melyet az elmúlt években teljesen elvesztett. A ki pedig ismeri Debrecen múltját csak 20—30 évre visszamenőleg, az tudja azt is, hogy milyen közkedveltségű volt itt a *theológus-majális*. Néhány év óta híre sincs. Elevenítsük fel ismét, úgy ahogy régen volt! Magyar tánc és magyar nóta mellett lehetetlen, hogy jókedv ne legyen, ahol

is volna. Bizony sokszor elfelejtette... pedig... mily nagy volt benne a jóakarát, a jó szándék! Mennyit töprengett, mennyit gondolkozott a jövőn! De csak a tervelgetéseknél maradt, mikor tanulni kellett volna... én istenem, ki is lehet róla? — a tudomány vers alakot öltött. És ezek a versek tiszta lélekről, érző szívről tesznek bizonyosságot. Szeretett a legvidámabb diák mindenkit. Talán mi is azért szerettük őt és azokért a szép bús meg víg dalokért, melyekre ő tanította meg az „öreg kollégium“ ifjú lakóit. Sőt megtanulta azokat maga az öreg kollégium is! A vén falak együtt daloltak a legvidámabb diákkal, mikor az kilépve egyik-másik cétusból rázendítette:

„Ha benyúlok a kis lajzim zsebébe...“

Bizony sokszor megháborította a legvidámabb diák a kollégium ünnepélyes csendjét! Csodálkozik is most az „öreg“, hogy hol van az ő ifjú dalosa, csodálkozik, hogy miért nincs itt

az ifjú költő, hogy idealismusával áthassa az egész ifjú sereget, hogy lelkesítse, buzdítsa őket nemes munkára a haza, a nemzet szent ügyeiért, boldog jövőjéért. Csodálkozik az „öreg kollégium“, de mégis mintha tudna is valamit!... Tudja, hogy az ő ifjú dalnoka nem hagyhatta el őt örökre. Tudja, hogy a legvidámabb diákot egy szent, egy magasztos cél lelkesíti, melyért küzd lankadatlanul, melytől őt senki, a sorsnak semmi csapása el nem térítheti. — Ez az alkuvást nem tűrő elhatározás a legvidámabb diák legszebb jellemvonása. Ehhez azután már nem kell egyéb, csak egy kis munkakedv, csak egy kis szorgalom s akkor a legvidámabb diák ismét ott hagyhatja falusi csendes magányát s újra visszajöhet lelkesedni és lelkesíteni. Adja Isten, hogy úgy legyen! — „Öreg komám“! öreg hiba volna, ha nem így lenne!

Zöld Mihály.

pedig jókedv van, óh hogy ne jönnének oda Debrecen szépséges szép magyar lányai! Óh hogy ne pártolnának bennünket — ha kell még a mamákkal szemben is — hogyné lelkesednének a magyar táncért a debreceni lányok, a legmagyarabb város virágai?

Hiszem, tudom, hogy ez a szép eszme a debreceni még szebb leányokon nem múlik! Szívök egész melegével rajonganak érte. Csak tőlünk függ tehát s ha valamelyik hazai főiskola ifjúsága megelőz bennünket a *tettben* — az egyedül a mi szégyenünk leend! De azért örülnénk rajta, mert hiszen nem a mi ügyünk: a *nemzet* ügye ez!

*

Milyen szép is lesz a mi gyönyörűséges hazánk egykor: *nemsokára*, mikor majd bérce, völgyön, síkon egyaránt magyar nóta varázsdallamára magyar táncot lejtnek daliás ősök daliás utódi, mikor szépségesen szép magyar lányok tánc közben teszik próbára a magyar ifjak gyorsaságát, ügyességét!

Zöld Mihály.

A kuruc-estélyről.

Főlesaptunk kurucoknak. No hát ha már itt vagyunk, ne hagyjuk ennyiben a dolgot, cselekedjünk valamit, amiből meglássék, hogy nem vagyunk érdemtelenek a nevükre. A régi kurucok vérüket hullatták nevükért, amelyben benne volt minden, faj-, haza- és szabadságszeretet, nekünk nem maradt egyéb, mint a „hangverseny“-rendezés. De félre a kétszínű beszéddel, mert komoly dolog ez s ha tenni akarunk, itt is lehet, de meg kell is, nagyon sokat tennünk a célért, melyet az esztendő kezdetén zászlónkra írtunk.

Minden hangversenyünknek megölő betűje a kapta. A műsor rendes tartalma: ének (éneklik egyen, vagy többen), szavalat, felolvasás stb. stb ... s még ha csak ez volna a baj, de az előadott darabok többnyire, a zeneszámok majdnem mindig idegenből kölcsönzött holmik. Pedig lehetne ez másképen is s ezt a másképent akarjuk mi most megpróbálni. A Magyar Irodalmi Társaságnak, ha teljesíteni akarja feladatát, úgy, mint azt valaha, a régmúlt időkben teljesítette, új eszközkhöz kell nyulnia: nemcsak újakhoz, hanem magyarokhoz is.

Most már nemcsak feladatunk, de kötelességünk is ez. Az utolsó időkben mintha valami változás állott volna be a dolgok rendjében. Legáltalább úgy látszik. Keresni kezdjük mindenben azt, a mi a mienk. Zenében, irodalomban, ami lelkünkhöz illik, mert hasouló lelkekben fogant, termett valamikor s ha ezt a jelenben meg nem találjuk, minthogy legtöbb esetben így is van — a múlthoz térünk vissza S van nemzeti múltunknak egy olyan darabja, melybe újabb időben mind nagyobb érdeklődéssel fordul az irodalom és ez a Rákócy-kor. Talán érezzük, hogy itt, ezekben az időkben találjuk meg azt, a mit keresünk eredetiben és hamisítatlanul: a magyar költészetet és zenét. Ezekben az időkben, melyek csodálatos szépségű dalokat hagytak reánk, ismeretlen költőktől, és csodálatos nótákat, énekeket a szabadságról, a csatákról és a szerelemről. Ha hallgatjuk azt a mélységes bánatot, ami abból a fasípból kiárad, úgy érezzük, hogy valami nehéz száll a szívünkre, érezzük azt, hogy magyarok vagyunk és a lelkünkben sok-sok minden föltámad, amit névvel nevezni nem lehet. Azok a nóták, táborozások sanyarúságai, szomorú bujdosások idején szegény emberek ajkán szólaltak meg legelőször, s azóta diadalmas utat tettek meg; csillagos ég alatt fogantak tábor tüzek mellett s most fényes termekben támadnak fel újra, mámorba ejtve a modern időknek modern embereit...

Azért mondtam ezeket, mert „hangversenyt“ akarunk rendezni Sokat beszéltünk már róla, a módozatokról, a formáról. Majd eldől, hogy mint lesz. A fő az, hogy a műsor minden pontja magyar legyen, s mivelhogy már kurucok vagyunk, legyen annak a „hangverseny“-nek „kuruc-estély“ a neve. A Rákócy-időknek szellemét újítsuk meg, elevenítsük fel azon az estén, Énekekben, zenében, mindenben, de mindenben azoknak az időknek lelke szólaljon meg. Legyen az a kuruc-estély fényes és hatalmas, külső formára, belső tartalomra nézve egyaránt

Csak azt várjuk, hogy mindnyájan újra együtt legyünk, s aztán jön a — munka.

Milotay István.

Csarnok.

Rákóczi Ferencz a feleségéhez.

Várom egyre várom, egy napról a másra,
Mikor jön már hozzám a kezed írása!
Várom, egyre várom . . .
Mikor jön, mikor jön az ízenet tőled,
Amely hírt mondana szívemnek felőled
Fényes napvilágom.

Csöndes éjszakákon fölnezek az égre,
Csillagot keresek, fekete sötétbe
Biztató világot,
Bécs felé, Bécs felé ott lobog a lángja,
Oly sokáig nézem, hiába . . . hiába
Azt a fényes lángot . . .

Pedig nem kerülne, tudom csak egy szómba,
S az a fényes csillag újra enyém volna
Csak fölmennék Bécsbe . . .
Hej, de ez az egy szó egy országot érne
Hiába is nyernék egy világot érte,
Nem mondom ki mégse!

Nem mondom ki mégse s elkerül az álom,
Hiába hánykódom fehér selyem ágyon,
Nem nyugszik a lelkem.
Tudom, nem jön az a nap már soha többé,
Tudom elszakadtunk egymástól örökké
Szentséges szerelmen!

Úgy el- szétszakadtunk, mint mikor az égen
Elválík két felhő s mind más fele mégyen
Szelek zúgó szárnyán.
S egyik a másikkal sose akad össze,
Mint csak távolabb megy nyugatra . . . keletre . . .
Egymagába árván . . .

Milotay István.

Pesti nagy ház . . .

*Pesti nagy ház udvarában
Köröskörül sötét gyász van.
Megtört arcú bús emberek,
Szomorúan járnak kelnek,
Temetés lesz . . .*

*Ifju volt még, aki remél,
Bár olyan volt, mint a levél:
Kít az orkán felemelve
Visszacsap a sáros földre.
Temetés lesz . . .*

*Nem élt többet csak husz évet,
Azt se tudta mi az élet.
Mégis már a begyült népnek
Azt bugja a bucsu ének:
Temetés lesz . . .*

*A koporsó könyttől ázik . . .
— Szőke kis lány zongorázik
A harmadik emeleten,
Mit tudja ő, hogy odalenn
Temetés lesz? . . .*

Kató József.

Erdőben.

*Oly szótalan, oly bus az erdő
Szívig hat ez a siri nagy csend,
Az is meghallik, hogyha távol
Egy-egy levél válik az ágtól,
Mikor megzörren idelent.*

*Óh milyen szép lenne az erdő,
Az elhagyott kis rózsabokrok,
Kivirulna az erdő fája,
Ha az most mind valóra válna,
Amit te rólad gondolok.*

Kató József.

Versek. Irta: *Kató József.* Ára 2 korona.
Kapható a szerzőnél és Telegdi K. Lajos könyv-
kereskedésében.

Kató József zajtalan munkása a költészet-
irodalomnak. Igazán keveset hallat magáról. Pedig
szép kis virágos kertje van neki, melyben egy-
maga borong el a szerelem, a természet örökszép
panorámáján. Néha kipillant a kert kerítésén,
vajjon mit csinál a város, a nagy világ? Nem neki
való kép, melyet ott lát, fél a „pesti nagy házak-
tól“, meg a kaszárnya hideg kőfalától: és vissza
is tér megint a maga lugasába. Itt teremnek aztán
dalai és ilyen az ő költészete. Mert megérdemli,
hogy költészetnek mondjuk. Formaérzéke és gon-
dolatvilága szinte félhetőleg kiforrott, pedig még
fejlődést remélünk és várunk.

A kötetet Szaboleska Mihálynak ajánlotta s
csakugyan lelki rokonság van közöttük.

Az ifjú lélektől fakadt költemények ifjú szí-
vekhez szólnak: s meg is érdemlik, hogy minél
több magyar ifjú megszerezze és elolvassa. Lapunk
e számában közölt két *költemény, mutatvány*
Kató József verses kötetéből

Bokréta. Olvasóink jól ismerik ez öt nevet.
Feleslegesnek találjuk őket ajánlgatni; költemé-
nyeiket olvashatták lapunk előfizetői s úgy hisz-
szük, elég jó ajánlók azok. Húsvét napjára adják
ki költeményes kötetöket s most közöljük s szíves
figyelmébe ajánljuk olvasóinknak felhívásukat.

Felhívás előfizetésre! Öten állottunk
össze, mint testi-lelki jó barátok, hogy együtt

adjuk ki fiatal szívünknek, magyar lelkünknek esztendő: során át táplált reményeit, vágyait. Bokrétába kötöttük azokat az egyszerű virágokat, a melyeket a költészet mesgyéjén szedegettünk. Nem cifrák, nem divatosak, nem csináltvirágok, de a kinek tiszta a szíve, érintetlen a lelke: az meg tudja őket becsülni, meg tudja tán szeretni is. Nem világraszóló dolgokról regélünk, csak elpanaszoljuk azt, a mi mindönknek fáj, elmondjuk örömeinket, bánatunkat. S barátságunknak, összetartásunknak ezt az egyszerű jelét vegyék az irántunk érdeklődők úgy, mint lelki kapcsolatot közöttünk és közöttük.

Költemény-kötetünk „*Bokréta*” címen jelenik meg Húsvét napjára. Kérjük az előfizetőket, hogy a könyv díját és az előfizetési íveket *február utolsó napjára* Madai Gyula címére (Debrecen, Gönczy-utca 3. szám) sziveskedjenek beküldeni.

Könyvünk ára 1 korona, dí-zkötésben 2 korona. — A ki tíz előfizetőt gyűjt: tiszteletpéldányt kap.

Debrecen, 1902 január havában.

*Baja Mihály, Gyökössy Endre,
Gulyás József, Madai Gyula,
Oláh Gábor.*

Színház, művészet, zene.

Ujházi Debrecenben.

A múlt esztendőben Fedák Sári után Szathmáry Árpád vendégszerepelt. Ez évben Szoyer Ilona után Ujházi Ede jött haza Debrecenbe, szülő városába, hogy az ő egészséges tiszta humorával, amit a szinpadról szórt reánk különösen a Pelleskey nótáriusban s a Cifra nyomorúságban, felvidítsa a sokszor közönyös szíveket. Egészséges, tiszta a humora. Ezt hangsúlyozzuk. Egészséges, mert érezzük, hogy szívvel játsza bohókás szerepeit, nem erőltetett, nem csinált. Tiszta, nemesen tiszta, mert nem a karzatnak játszik, nem dobja magát a porba, úgy látszik kerüli, hogy alacsony hahotáknak martaléka legyen. Komikus, mulatságos alakjait úgy fogja fel, hogy a nevetéssel tanítson is, igazságot csapkodjon nevető hullámokat verve a figyelők, a mulatók füleibe, szívébe. A diurnista Csoma micsoda igazságokat mond a szegény leányról, kinek szeretni nem kell, csak — férjet keressen magának. Mert élni kell.

Micsoda keserű humor. Micsoda nevető igazság. S hogy mondja ezeket Ujházi? Nagy művész, mert öntudatos művész. Nagy művész, mert megérti az író, akinek alakjait játsza; nagy művész, mert lelke hullámozása: a nevelés, ami a hallgatók ajkán fakad, neki fáj. Két nappal később láttuk a Pelleskey nótáriust Sziklaytól. Sziklayt ha Ujházival hasonlítjuk össze, bizony csak bohóc. S így nem csodálkozunk, ha azt írja egyik debreceni lap, hogy a bérlő közönséget nem elégíti ki a Pelleskey nótárius. Ha Sziklay adja: nem; de ha Ujházi adja, szegény Teréz kapitány... no de sokan többre becsülik az ily semmi operettet. S talán az illető debreceni lap színkritikusa is? Szegény újság!! Ujházit meleg rokokszenvennel fogadta különben Debrecen közönsége. Meg is érdemelte.

(ss.)

Diákélet.

Olvasóegyletünkéről. Ismét leperdült egy év, s most, midőn az újév legelején állunk, hibát követnénk el, ha oly nagy fontosságú egyletünk-ről meg nem emlékeznénk, részint, hogy elismeréssel adózzunk vezetőinek, részint, hogy jó tanácsal szolgáljunk nekik a jövőt illetőleg! Lapunk első számában bőven megemlékeztünk Olvasóegyletünk bajairól. Rámutattunk azokra. Feltártuk őszintén a hibákat s talán kissé nagyon is erős színben festettük „tűrhetetlen állapotaikat” at.

A hatás, mit ezzel elérni reméltünk, nem maradt el! Az új könyvtáros: Füzessy Géza megmutatta, hogy tud az ember tenni. cselekedni a köz érdekében, ha akar. A „pislogó gázlángok” eltűntek olvasónkból s most már az Auer égők szép zöldes nyugodt fénye jóleső érzéssel hat ránk, ha oda megyünk. A fővárosi napi- és szépirodalmi lapok izléses, ügyes kiállítású hirdapartókban vannak befoglalva. Dícséretére válik a könyvtárnoknak. A napilapok majdnem kivétel nélkül járnak Olvasónkba. Azon kívánságunk is, hogy még egy debreceni lapunk legyen, teljesült. Sőt még új helyi élclapot is kaptunk, a „Dongó”-t. Mindez nagyon szép és dícséretes dolog. Egyen azonban csodálkozunk s azt lehetetlen elhallgatnunk. Most, midőn egész Európa népét a fajszeretet tüzei, midőn látjuk a fajok

7a*

élet-halál harcát, melyben a gyengébbnek bukni kell, ha küzdeni nem akar, ha nem vigyáz magára... most, midőn oly szomorúan tapasztaljuk, hogy a fővárosi sajtó e dolgok felett könnyelműen elsiklik s nem a magyar faj dicsőségét, hanem a talpnyalást, hízkelkedést szolgálja, a mi pedig utálatos és megbotránkoztató; eszünkbe jut önkéntelenül s égető szükségünk is van egy olyan lapra, amely nem pártok s aljas hízkelkedők lapja, hanem az egész magyar faj védője s tisztán annak érdekét szolgálja egyedül. E lap a „Magyarság“, melyet Benedek Elek szerkeszt! Nagyon helyesen jár el a választmány, ha a „Budapesti Napló“ helyébe a „Magyarság“-ot rendeli meg. És még okvetetlen szükségünk volna egy havi folyóíratra, a Budapesti Szemlére s mikor dicsérettel emlékezünk meg a könyvtáros jóakaró igyekezetéről: így például az ifjúsági lapokat is mind megrendelte — egyszersmind hisszük is, hogy a második félévben eme kívánságainknak is eleget tesz.

(y. ó.)

Az Akadémiai kört előkészítő bizottság megkezdette működését. Multkori gyűlés határozata értelmében kérdést intézett a tanári karhoz az iránt, hogy vajjon elvben hozzájárul-e az Akadémiai kör megalakításához? Legközelebbi gyűlés február 5-én leend. Ekkorra várja a tanári kar feleletét Lapunk figyelemmel kíséri nevezett bizottság működését s arról olvasóinkat ezután is értesíti.

A Joghallgatók önképzőköre f. hó 17-én tartott választmányi ülésén kitűzte a folyó tanév második felére szóló pályatételét, mely így hangzik:

„Valamely, a jogtudományok köréből szabadon választandó értekezés.“ Pályázati határidő ápril 15. A legjobb értekezés díja 30 korona, a másodiké 15 korona. Egyenlő értékű dolgozatok között helye van a díjak megosztásának. A pályadolgozatok, amelyek öt ívnél nagyobb terjedelműek nem lehetnek, idegen kézzel írva és jelíges levélkével ellátva, a kitűzött határidőig az Önképzőkör titkárához adandók be. Az elbírálás úgy történik, hogy a bizottság kiválasztja a beadott munkák közül a négy legjobbat, ezeket felolvastatja egy nyilvános ülésen, és ezek közül a tanárokból felkért bizottság fogja kiválasztani a jutalomra érdemeseket

Az egyetemi nemzeti párt újabb mozgalma. A budapesti nemzeti párt egymásután cáfolja meg a legfényesebben a nemzetietlen sajtó által reá szórt hazafiatlansággal vádoló ráfogásokat. Hogy is lehetett azoknak a vádaknak hitelt adni! A *magyar* ifjúság lelke soha sem romolhat el! Aki azt meri mondani, hogy a magyar ifjúság megromlott, elfordult őseitől, avagy felekezeti gyűlölködéssel szennyezi be lelkiismeretét, annak bátran mondhatja bárki a szemébe, hogy hazudik.

Legújabbban a fajszeretet lobogója alá sorakozott nemzeti párti ifjak kiűzték Budapestről a fővárosunkat megfertőztető német zengerájokat.

Amit megtenni nem volt elég bátorsága és erélye a hatóságoknak, megtette azt dicséretre méltó elszántsággal maga az ifjúság.

A napokban pedig a magyar törvénykönyvnek egy arcpirító szégyenfoltjára hívta fel a nemzeti párt gyűlése a nemzet és országgyűlés figyelmét. Az 1715: XLIX. t.-cikk ez, amelyben a magyar nemzet legnagyobb hőse, dicső emlékü II. Rákóczy Ferencz tejedelem hazaárulóinak, a haza ellenségének van nyilvánítva. Ez a szégyenletes törvény a nemzet gyalázatára mai napig sincsen eltörölve.

Az egyetemi nemzeti párt, ifj. Dániel Gábornak, az egyetemi kör derék elnökének indítványára, zajos lelkesedés között elhatározta, hogy az országgyűlés jelesebb ellenzéki tagjait küldött-ségileg fölkéri, hogy tegyenek lépéseket e szégyenletes törvény eltörlésére s Rákóczy dicső emlékének törvény útján való felmagasztalására.

Amidőn a nemzeti párt e hazafias határozatát a legnagyobb örömmel fogadjuk, egyuttal a legmelegebb szívvel biztosítunk benneteket, ifjú testvéreink, hogy mozgalmatokhoz odaadó lelkesedéssel csatlakozunk. A mi lelkünket is keserű fájdalommal ragadja meg annak a törvénynek épségben létele. Bennünket is szilaj haraggal tölt el annak a szégyenletes valónak tudata, hogy vannak és bizonyára lesznek, akik azon törvény eltörlésének útjába állanak. Ám mozgalmatokban lelkesedéssel látjuk a jövőnek intő jelét. Annak a jövőnek, amelyben szabad lesz a magyar, amelyben lemoszuk a nevünkhöz tapadt minden gyalázatot, a melyben nyíltan és fenne hirdeti e hazában mindenki az *elsőtől* az utolsóig a te nagyságotat óh Rákóczy, „hazánk szentje, szabadság vezére!“

Kaptuk és a részvétben osztozva közöljük e gyászjelentést: Alulírottak úgy a maguk, mint távolabbi rokonok nevében szomorú szívvel és mély fájdalommal tudatják, hogy az oly forrón szeretett, engedelmes, szelíd, jó fiú, szerető testvér, kedves unoka, hű barát és rokon, ér-szalacsi *Kovács Lajos* joghallgató, életének 20-ik évében, hosszas szenvedés után folyó év és hó 18-án éjféli utáni 2 órakor bevégezte legszebb reményekre jogosító életét. Élete tavaszán, ifjúsága virágában tépte ki őt karunkból a halál s magával vitte ifjúsága álmait és hozzáfűzött reményeinket. De emléke örökre a szívünkben maradt. Oh miért nincs a mi sírásunknak hatalma a halál felett?! Oh miért nem kényszeríthetik könyeink a halált az ő elrablott életének visszaadására?! Székelyudvarhely, dec. hó 18-án. 1901. Álmodozzék sírjában csendesen!

Elhunyt joghallgató. Törekvő, fiatal joghallgató társunk, *Göndör Gábor* 3. é. jh. hunyt el e hó 8-án. Megdöbbenéssel állottunk az oly korán kidőlt ifjú koporsója körül. Hogy mi adta kezébe a gyilkos fegyvert, örök titokként vitte magával a sírba, mi pedig egy derék, szorgalmas pályatárssal, jó barátal lettünk szegényebbek. Temetésén az akadémia mindkét tanszakáról számosan jelentek meg.

Ezzel kapcsolatban vettük a következő köszönetnyilvánítást:

A debreceni ref. kollégium mindazon tisztelt hallgatóinak, kik megboldogult szeretett testvérem, *Göndör Gábor* 3. é. jh. temetésén szívesek voltak megjelenni és őszinte részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni, gyászoló családom és magam nevében hálás köszönetet mondok. — Debrecen, 1902 január 12. *Göndör Aladár*, bölcsészethallgató.

Lapszemle.

Budapesti „*Egyetemi Lapok*“ A 15-ik és 16-ik számáról is általában azt mondhatjuk, amit az eddigiekről irtunk. Nagy gonddal szerkeszti *Zombory* és elsőnek tartja az ifjúsági dolgokat. Különösen szépen sikerült a tizenhatodik szám. Az egész ország ifjúsága irta meg e lapot. Debrecen is felvonult. Rácz Lajos a gazdasági bajokra hívja fel az ország ifjúságának figyelmét; Szarka Lajos életismerettől duzzadó tárcát irt a legszebb költemények voltak Baja Mihálytól, Milotay

Istvántól, Maday Gyulától, Gyökössy Endrétől. Szóval Debrecen kitett magáért. E számban Oláh Gábor gyönyörű szép elbeszélő költeménye: *Ország Ilona* befejeződött s hatalmas szárnyalatu költeményt irt a székelység pusztulásáról Gulyás József „*Csaba népe*“ címmel. A Kolozsvárról küldött dolgok közül meg kell dicséernünk *Péterffy Tibor* »*Lantos*“-át. Az első rész költői nyelve s a második igazsága elragadó. Szép ifjúsági cikkeket irtak: Zombory Dezső, Nagy József, Bodor Aladár, s Nagy Váradról jó tárcát küldött Hantke Emil. Diákrovatai tartalmasok, ügyesek. „*Kolozsvári Egyetemi Lapok*“ ujabban megjelent négy száma is azon a magas szépirodalmi fokon áll, mint a többi. Szinte irigyeljük azt a sok tárcairót, kik közül különösen Péterffy Tibor és Kiss Menyhért irtak legszebb dolgokat. Kiss Menyhért különben szép költeményeket is ír! Azonban amit annyiszor mondtunk és mondott minden ifjúsági lap, most is ki kell jelentenünk, hogy a Kolozsvári Egyetemi Lapok nem ifjúsági lap. Olyan de olyan keveset foglalkozik a diák élettel, hogy szinte bűnül is felróhatnók. Nézzük csak az utolsó számot. Bodor Aladár dr ír a jogi oktatás reformjáról, ami fontos dolog ugyan, de az egyetemi ifjúságnak csak egy részét, a jogászságot érdekli és a többi közlemény mind szépirodalmi s hozzá Márton Árpád *Matild-dalai*, ki ügyes prózai dolgokat szokott írni, — gyengék. Irodalom; Művészet; Színházrovatai tartalmasak, de egyetlen egy sincs, ami az ifjúságra vonatkoznék. A lapnak ez nagy hibája. S hiába figyelmeztették több oldalról erre, úgy látszik a „*Kolozsvári Egyetemi Lapok*“ nem akar utmutatást elfogadni. Szép, szép a büszkeség, de csak addig, míg alapja van!

„*Sárospataki Ifjúsági Közlöny*“ 3. és 4. száma fekszik előttünk. Mindakét szám azt bizonyítja, hogy szép diák élet van Sárospatakon. Ifjúsági cikkei egytől-egyig ügyesek; szépirodalmi dolgozatai s költeményei elég jók. De gazdag s az ifjúsággal foglalkozó rovatai dicséretre méltó igyekezetről bizonykodnak. Az egész lap, ha tükre a sárospataki diákéletnek, azt a benyomást teszi ránk, hogy egészséges levegőben mozognak s dolgoznak híres Sárospatak híres diákjai.

A „*Debreceni Gyorsíró*“ második száma is ügyes.

Csobán András szakcikke nemcsak a gyorsírásban való nagy jártasságáról tanuskodik, de egyszersmind azt a meleg szeretetet is vissza-

tükrözi, ami őt a gyorsíráshoz köti. A lap e számának különben legérdekesebb darabja a gyorsíró-nóta, amit Madai Gyula irt. Hangulatossá s jellemzetes szép vers. A hozzá simuló magyar muzsikát Gyökössy Endre szerezte. A gyorsírással foglalkozó rovatok tartalmasak s különösen az esik jól nekünk, hogy látjuk, mily szoros összeköttetésben van a *Debreczeni Gyorsíró* az ország számos gyorsíró egyesületével. A „*Karakán Ideák*”-nak, a mostanában megindult debreczeni diákéleclapnak három száma jelent meg eddig. Szép volna, ha jó diák éleclapot tudnánk szerkeszteni.

Buzdítjuk is a szerkesztőket a munkára avval a jó tanácssal, hogy tegyék magyarabbá, debreceniebbé s különösen diákabbá a lapot, akkor teljesen jó lesz. Sikert!

Sport.

A „*Debreczeni Torna és Kerékpáros Egyesület*” január 19-én a Zenede dísztermében hangversenyt rendezett a Nagyerdőn építendő Sporttelep költségeinek fedezésére.

A hangverseny úgy anyagilag, mint erkölcsileg szépen sikerült. Elég nagyszámú közönség jelent meg és az egyes számok is mind kiválóak voltak. Sonnenberg Berta k. a. és P. Nagy Zoltán szép zongorajátéka nyitotta meg a hangversenyt, utána Dr. Varga Lajos szavalt a nagy hatással Arany János „Éjféli párba” c. költeményét. Majd Sáfány Lajos művészi éneke gyönyörködtette a közönséget, a mely tetszésének zajos tapssal adott kifejezést, úgy hogy még egy dalt kellett elénekelnie. Darvas György szép hegedűjátéka után Szűcs Margit adott elő víg monológot. Az ügyesen előadott és tehetségre valló szavalatot a közönség szintén tetszéssel fogadta. Végül Komlóssy Emma színházunk énekesnője énekelt kedvesen. Az egyes zeneszámokat Tóth Árpád és Márton Imre kísérték zongorán kifogástalan játékokkal.

A *nagyerdei Sporttéren* már is folynak a munkálatok, hogy kora tavasszal készen lehessen a foot-ball pálya. A Sporttér tudvalevőleg a tisztí lawn-tennis pálya közelében van, belül gyepes foot-ball pálya, körökörül pedig kerékpárversenypálya lesz és az egésznek fekvése és nagysága, valamint ha sikerül a tervbe vett épületeket is felépíteni — olyan lesz, a minővel kevés sportegylet dicsekedhetik majd.

Azon *akadémiai hallgatók*, kik a Debreczeni Torna és Kerékpáros Egyesületbe beiratkoztak az aláírási ívek alapján, felkéretnek, hogy kötelezettségöknek tegyenek egyelőre annyiban

eleget, hogy a torna órákat szorgalmasan látogassák. Gyakorló órák: hétfőn, szerdán, szombaton este 5—8 óráig

[—t. —a.]

Felhívás előfizetésre!

Mai számunkkal lapunk új félévbe lép. De csak a félév új, a lap szelleme a régi marad. Első és főkötelességének tekintik azt, hogy hű képet adjon a kollégium ifjúságának életéről, annak mozgalmairól, bajairól s esetleges örömeiről. Ezen irányának megfelelőleg első sorban a debreceni ifjúság ügyeivel foglalkozik, de e mellett folytonosan éber figyelemmel kíséri hazánk többi főiskoláinak ifjúsági életét is s azok működésének megítélésében zsinórmértékül mindig a magyar ifjúság igaz érdeke lebeg szeméi előtt. Senkinek sem hízzeleg, véleményét senkire ráerőszakolni nem akarja, de viszont a magát őszintén, féltelen és tartózkodás nélkül nyilvánítja. Óvakodik az elfogultságtól, de másfelől elvei mellett határozottan síkra száll s azokat az esetleges támadások ellen védelmezi. Ilyen a lap szelleme. Hisszük, hogy ez jó ajánlólevél az őszinte, nyílt szívű magyar közönségnek! Előfizetési ára: fél-évre 2 korona, tanulóknak 1 korona 50 fillér.

Különfélék.

Januárban csak egyszer jelenhetett meg lapunk, mert e hónap első felében félévi vizsgák voltak.

Kérjük azokat az előfizetőket, kik csak az első félesztendőre szóló díjat küldötték be, hogy szíveskedjenek előfizetéseiket egész esztendőre meghosszabbítani.

Jogász-bál. A *kurucstén* kívül, hol szellemi erejének tiszta magyarságával lép a közönség elé a debreceni akadémia ifjúsága, magyar ruhában, magyar táncal az ez esztendőben rendezendő jogászbált is ki akarja emelni a mindennapiasság keretéből. Mert istenem manapság már nincs magyar mulatság se. Nincs a világnak oly nemzete, mely olyan bünös könnyelműséggel dobta volna el magától nemzeti szokásait, mint a magyar. Ma bármilyen táncmulatságokban semmi szín, semmi illat, semmi, de semmi nincs, ami magyar volna. Amit annyi meg annyi „forgó komédiázás” után járnak: a csárdás, még az se a régi magyar csárdás! A debreceni jogászok most olyan jogászbált akarnak rendezni, hogy a magyar szív minden szilajsága, szomorkodása, nevetése, sírása, édessége ott ragyogjon a szemekben.

Lapunk új főmunkatársa. Baja Mihály, kit az egész akadémia szívéből szeretett, városunkból egy fél-estendőre eltávozott s így lapunknak se lehet hivatalosan addig főmunkatársa. Új főmunkatársunk Zöld Mihály esküdtfelügyelő; de Baja Mihály egyszerű, szívből szakadt szomorú nótáiban ezentúl is gyönyörködhetnek olvasóink. Munkálkodását örömmel felajánlotta.

Előfizetőink. Újabbán előfizettek lapunkra: nagyságos *Simonffy Imre* kir. tanácsos polgármester. Ó nagysága Karácson Ottilia úrhölgy, nagyságos Dr. Tüdös Kálmán főiskolai tanár és orvos, nagytiszteletű Erdős József hittudor, nagyságos Dr. Karsa István akadémiai tanár, nagyságos Dr. Benedek János országgyűlési képviselő, Ó nagysága Dumbrava Lászlóné úrasszony (Debrecen), „Gazdasági Segítő-egylet (Pallag), Kovács Mariska úrleányka (Mezőtur.)

Az első félévi vizsgákat akadémiánkon 15-én befejezték. A régi szokástól csak egy-két éve tért el az akadémia tanárikara, a mikor január 15-30-ig voltak e vizsgák. Az eredmény a régi szokás helyességét bizonyítja. Akkor több ideje volt a hallgatónak a készületre. Most a közbeeső karácsonyi ünnepek miatt nagyon kevés van. Sikerebben is vizsgáztak, mint most. Hisszük is, hogy az ifjúság haladását s boldogulását akaró vezetőség belátja ez újítás helytelenségét s újra visszatér a régi gyakorlathoz.

A magyar ruha. Lassan ugyan, de napról-napra többen csináltatják a magyar ruhát. Úgy örül a szívünk, mikor látunk egy-egy új magyar ruhás diákot. Magyar ruha való a magyarra. . . Hát még ha az a magyar debreceni diák?! Legújabbban megrendelték a magyar ruhát: Varga Béla th., Petke György jh., Mocsáry Miklós jh., Kulcsár Endre th., Bálint István th., Kéry Lajos jh., Gulácsy Sándor jh., Kovács Sándor th., Barabás Andor jh., a „Jogász Önképző Kör“ elnöke. Csak jönne már március 15. hadd látnák, hadd gyönyörködjenek a magyar ifjúság legnagyobb ünnepén azok is, akik nem akarnak magyar ruhát készíttetni!!

Koszorú címmel ezelőtt a Magyar Irodalmi Önképző Társulat minden év végén füzetet adott ki azokból a jobb munkákból összeállítva, amiket a tagok felolvastak év közben. Ez esztendőben felelevenítjük e régi kedves szokást.

Cziczó Lajos

úri és női czipész
DEBRECZEN.

Ajánlja dusan berendezett **saját gyártmánya kész**

férfi- és női czipő-raktárát.

Vidéki megrendelések minta czipő beküldése szerint páronként jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett eszközöltetnek.

==== Meg nem felelő czipők kicseréltetnek. ====

Mérték utáni megrendelések a legújabb divat szerint készíttetnek el.

Készpénzfizetés esetén a collégiumi ifjúság 5% árkedvezményben részesül.

FEKETE JAKAB

uri divat, fehérnemű és kalap üzlete

Debreczen,

Főtér, Kistemplom mellett.

Tisztelt vevőim szives figyelmébe!

Ujdonságaim közül ajánlom az alant jelzett cikkeket feltűnő olcsó árban:

Valódi angol, olasz, gráci és honi gyártmányu kalapok és cylinderek, fehérneműek, bálí ingek, kézelők és gallérok, chikkés nyakkendők, francia batist és vászon zsebkendők, elegáns angol férfi esernyők, Jäger tanár-féle alsóruhák és harisnyák, karlsbádi férfi czipőkülönlegességek, bálí lackcipők, Zachariás-féle bőrkeztyűk, vadászsapkák, kocsi-takarók, francia és angol illatszerek, pénz-, szivar- és cigaretta-tárczák, ezüst sétatobok, minden a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

Kérem szives látogatásával szerencsétetni, hogy alkalma legyen üzletem szoliditására, pontos és gondos kiszolgálásáról személyesen meggyőződni.

A collégiumi ifjúságot 5% árkedvezményben részesítem.

Olcsó szabott árak.

MAUK JÓZSEF

ajánlja,

angol, francia és hazai gyártmányu szövetekkel dusan felszerelt

férfi szabó üzletét,

izléses és divatos szabású, angol, magyar és diszruhák, valamint papi egyenruhák elkészíttetésére.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

A főiskolai ifjúság részére készpénz fizetés esetén 5%-os árkedvezményt ad.

Piacz-utca 12. Stenczinger-ház.

Alapított 1805.

CSÁTHY FERENCZbel- és külirodalmi
könyv-, zenemű- és papir-kereskedése

DEBRECZENBEN,

II. kerület, Egyháztér 2-dik szám alatt
(a nagytemplomnál).

Ajánlja dús raktárát a tudomány minden ágából, minden nyelven

könyvkereskedését

az irodalmi téren előforduló jelenségek gyors megszerzésére.

Megrendelések árfelemelés nélkül a leggyorsabban a pontosan eszközöltetnek.

A legújabb és legkedveltebb zeneművek nagy raktára, zeneművek kívánatra megtekintésül is küldetnek.

Lombfűrészetű minták és deszkák dús raktára.

Végre 10,000 kötetből álló magyar és német kölcsön-könyvtárát legillőbb árák mellett. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a kölcsön-könyvtár-jegyzék.

Legalkalmasabb Karácsonyi ajándék.

PAPIRKERESKEDÉS

ÉS

KÖNYVKÖTÉS ZET.

Sötét kamra díjtalan használatra.

Tessék árjegyzéket kérni.

Hasznos időtöltés. Kellemes szórakozás.

A tanuló ifjúságnak 5° engedmény.**Ritka alkalom**kiváló magyar műveknek
rendkívül leszállított áron való beszerzésére!**RÁTH MÓR**

köztudomás szerint több mint négy évtizeden át száz és száz oly művel gazdagította irodalmunkat, melyekről a jó öreg Toldy Ferencz irodalmi kézikönyvében azt írja, hogy azok

Irodalomtörténetünk legfényesebb lapjain vannak megörökítve!

A kiadót az aggkor árnyai nyugalomra és arra intik, hogy kiadói tevékenységét immár az elkerülhetetlen actualis és folytatólagos művekre szorítsa. Elhatározta tehát kiadásai készleteinek tetemes és valóban élvületlen becsű részét tetemesen leszállított áron ajánlani fel a művelt könyvbarátoknak, kulturális, nép- és más nyilvános könyvtáraknak, kaszinóknak önképzőköröknek stb. Ezen művek jegyzéke, mely a mai irodalmi túlproductió és hajsza áramlatában is méltó a könyvbarátok figyelmére és mely számos ünnepi ajándékokra alkalmas értékes műveket — első kiadásokban és oly fényes díszkötéskeben, a minők a könyvpiacon sohasem jutottak — is tartalmaz, komoly reflektánsoknak bérmentve rendelkezésére áll.

Ez alkalommal ajánlom a közönség pártfogásába

könyvkereskedésemet

is, 1857-ben az abszolutizmus legsötétebb germánizáló éveiben annyi veszély és üldözés között, mint magyar nyelvű, de világirodalmi üzletet alapítottam. Ezen üzletet állandó szállítója a nagy országos központi és számos vidéki könyvtárnak és az ország minden osztályú intelligenciájának jóakarásával bizalmával, sőt barátságával folyton dicsekedhetik.

Sok évi szívélyes viszony Páris, London, Róma, Németország, úgy fővárosunk legelőkelőbb kiadóival képessé teszi könyvkereskedésemet a mai nagy concurentiával megküzdeni, ide érte a bel- és külföldi antiquáriusokat is, főkép jó lélekkel biztosíthatom a t. közönséget, hogy minden irodalmi megbízás a legjutányosabban és legszigorúbb lelkiismeretességgel intéztetik el.

RÁTH MÓR, Budapest, Haas-palota.

Kovács József

borbély- és fodrász-terme

Debreczen, Piacz-utca
a városházával szemben.

Van szerencsém a collégiumi ifjúság becses figyelmét üzletemre felhívni, hol is

40° árkedvezményben részesítem a mélyen tisztelt ifjúságot.

Figyelmes és tisztességes munka.

Tisztelettel

Kovács József,

borbély és fodrász.